

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistolam B. Pauli ad Romanos XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

DOMINICAE II. ADVENTVS.

15

nebras* internas, vermes immortales, ignemque inextinguibilem, aliaque ^{al. eternas.}
 id genus, cuiusmodi multa habet scriptura sacra. Verum homo sentiens,
 quia haec sibi non moxi inferebantur, quia dilatationem sentit ex misericordia
 sibi fieri, distulit & ipse ad Deum conuerit, nec minus has timuit. Itaque
 cum hoc modo non reuocaretur, dixit Dominus: Non solum timidus est
 homo, verum etiam cupidus. Promittam ei longos & felices dies, bono-
 rum & divitiarum abundantiam, sanitatem, pacem & nouissime vitam ^{et} ter-
 nam. Sed adhuc nihil se proficere videns, vnum, inquit, adhuc restat (ⁱⁿ⁻
 est enim homini quoq; amor) & per hunc eum obtinere possum. Venit igitur
 ipsem factus homo, & hominibus benignissimum, humilium, ^{Matth. 27.}
 fidelissimum, dulcissimumq; se exhibuit, adeo ut in eius passione lapides
 quoque scinderentur. Qui igitur ad hanc mansuetudinem, ad hanc charita-
 tem, fidelitatemq; conuerti noluerint, sunt certe audituri: Quid ultra face-
 rebui, & non feci? Quoniam non acceptalis mansuetudinem & miseri-
 cordiam meam, necesse est vos sentire iustitiam meam. Animaduertite filij
 quanta propter nos facit Deus, quanta facit nobis, quantum dissimulat,
 quam parcit, quam benefacit nobis, inuitans expectansq; nos ad poenitentiam,
 quam misericorditer nobis dimittit peccata nostra, propterea quia
 nos diligit, & non vult nos perire. Conuertamus igitur corda nostra ad
 eum cum lachrymis, peccata nostra, duritiam atque ingratitudinem no-
 stram flentes, & non finamus in nobis perire, aut otiosam esse charitatem
 eius tantam, ne tantis eius beneficijs non respondeat fructus salutis nostra,
 præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula.

DOMINICA SECUNDA DOMINI ADVEN-

tus, Epistola B. Pauli Apostoli ad Rom. XV.

Vacunque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per
 patientiam & consolationem scripturarum spem habeamus. Deus
 autem patientia & solatio dei vobis id ipsum sapere in alterum
 secundum Iesum Christum, ut vnamimes uno ore honorificetis De-
 um, & Patrem Domini nostri Iesu Christi. Propter quod suscipite
 innicem, sicut & Christus suscepit nos in honorem Dei. Dico enim Christum
 Iesum ministrum circumcisiois propter veritatem Dei, ad confirman-
 das promissiones patrum. Gentes autem super misericordia honorare Deum
 sicut scriptum est: Propterea confiebor tibi in gentibus Domine, & nomini ^{Psal. 17.}
 tuo cantabo. Et iterum dicit: Latamini gentes cum plebe eius. Et iterum ^{Deut. 32.}
 Laudate omnes gentes Dominum, & magnificate eum omnes populi. Et rur-
 sum Esaias ait: Erit radix Iesse, & qui exurget regere gentes, in eum gentes
 sperabunt. Deus autem spes replet vos omni gaudio & pace in credendo; ut
 abundetis in spe virtute Spiritus sancti.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Ante haec verba Paulus monuerat Romanos, quo nemo sibi placeret: ^{rom. 15.}
 placere autem satageret unusquisque suo proximo in bono ad redi-
 ficationem: in hoc non eum laudans placendi appetitum, de quo Psal-

B. 4.

2210

Psal. 43. mus loquens: Dissipati sunt (Inquit) & confusi, qui hominibus placent. Et de quo ipse quoque Paulus ait: Si hominibus placebam, Christi seruus non esset. Hic enim placendi appetitus inanem gloriam querit ac diligit se ipsum: sed de studio & observatione loquitur charitatis, qua de hemis alterutrum mutuis abstineret offenditibus, non querere quia nostra sunt, sed alter alterius portare onera, mutuam inter nos absque offence seruare pacem, vicissimq; prouocare nos officijs charitatis ad delationem. Nam & Christus, inquit, non placuit sibi (placere enim sibi pabulum priuati est amoris, germen superbiae, patientiae destruictio, lexio charitatis) sed sustinuit, sicut scriptum est: Improperi & improperantibus tibi cediderunt super me. Docens enim veritatem Christus, arguens iniquitatem, honoransque Patrem suum, seductor mundi, Deique blasphemus iudicatus est, quod propter Patrem & propter nos patienter sustinuit. Itaque quaecunque, siue haec, siue alia in Psalmis, in lege & prophetis scripta sunt, propter nos magis, qui eadem intelligimus, quam propter eos, qui sub veteri lege erant, & ea utpote adhuc futura non intelligebant, scripta sunt: ut per patientiam & consolationem scripturarum spem habeamus. Ad patientiam autem confirmat nos scriptura quoque ut beatificemus eos, qui sustinuerunt. Consolationem quoque inde recipimus & spem, quod Domini passionibus conformamur, sentimusque nos esse, quibus dictum est à Christo: Si me persecuti fuerint, & vos persequentur. Item: Si mandu vos odit, scutoe qui a priori in me odio habuit. In ipsis itaque scripturis consolamur, docemur q; communicare passionibus Christi, docemur in praesenti tempore habere patientiam, docemur gaudere in tribulationibus, docemur que in spe regni cœlestis nos erigere. Et haec quidem scriptura nos docent. Deus autem patientia & solatij, id est, qui est collaborator patientiae & consolationis, haec tribuit, iuxta illud Psalmi: Quoniam ab ipso patientia mea. Et sicut legimus: Benedic Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum & Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. Hic igitur Deus patientia & solatij det vobis id ipsum sapere, vt non sint in vobis dissensiones & schismata, sed unum idemque sapiat omnes, & hoc secundum Iesum Christum. Qui enim secundum Christum sapient, procul dubio bonum est quod sapiunt. Ut vnanimes id ipsum sentientes uno ore parique confessione honorificetis Deum, & Patrem Domini nostri Iesu Christi, vt mutua in vobis perseveret concordia, suscipite inuicem, succurrat alter alteri, & hospitio vos mutuo suscipite, quo nō discernatis, vt olim sub lege, mundum ab immundo, sed omnia sint vobis munda: nec se præferat aut meliorem quis estimet, quasi ex circumcisione vocatus propterea sit dignior, quam is qui vocatus est in præputio. Haec, inquit, alteratio inter vos sapiatur, vt non vitetis alterutrum: sicut Christus non vitauit, sed recepit vos, nullius horrens immunditias, nemini imputans peccatum, sed in honorem Dei vos, cuius veros faceret cultores suscepit. Dico enim & verum est, Christum Iesum ministrum se exhibuisse circumcisionis in hoc, quod ipse (quo modo dicit, non sum missus nisi ad oves, quae perierunt domus Israel.) Iudas Euangelium prædicavit. Propter quod etiam Iudeorum vocatur alibi Apostolus. Considerate, inquit, Apostolum confessionis fratrem Iesum. Itaque Christus minister fuit circumcisionis in prædicando propter

pter veritatem Dei complendam, qui Abrahæ & Dauid, quod ex eorum stirpe Christus esset nasciturus, prædixerat: & ad aliorum, quibus mundi futura est reuelata redemptio, confirmandas promissiones patrum. Gentes autem dico conuersas super misericordia & pietate illis à Deo præstita, honore Deum, eidemque gratias agere. Neque enim ante aduentum Christi cognouerunt, ut Iudei Deum, nec lege aliqua se illi profitebantur subiectos, sed ex misericordia dico eos vocatos. Sicut scriptum est in Psalmo: *Propter- Psal. 17. ea consitebor tibi in gentibus, & nominatio tuo cantabo.* Hoc est: Ego Christus filius tuus faciam gentes tibi confiteri confessione laudis pro misericordia sibi facta. Et iterum: *Lætamini gentes cum plebe eius.* Quasi diceret: Non tumescant Iudei, quod Christum ad se venisse audiunt propter confirmandas promissiones patrum, gentes vero super misericordia honorare Deum, quandoquidem & illorum conuersio atque vocatio à Deo præordinata & in scriptura prænuntiatæ sunt. Scriptum namque est: *Lætamini gentes cum plebe eius,* hoc est, gaudete gentes cum Iudeis in Christum credentibus, pro misericordia vobis simul præstita. Quibus verbis significabatur futurum, ut ex viroque populo, puta ex gentibus & Iudeis in Christo unus adunaretur populus, unumque fieret sub uno pastore Christo ouile. Et iterum: *Laudate Ioan. 10. omnes gentes Dominum, & magnificate eum omnes populi:* Tam gentes, *Psal. 116.* quam populi decem tribuum Iudeorum laudate Deum, gratiasque illi pro vocatione vestra agite, & operibus vestris sanctis eum magnum ac honorabilem ostendite. Et rursum Esaias idem confirmans, ait: *Radix Iesse, Isai. 11. id est, Christus ex Iesse natus patre Dauid, exurget à mortuis regere gentes, quas subiicit sibi & Patri.* Et in eum gentes sperabunt, credentes eum suum redemptorem venturumq; iudicem in fine seculorum, qui suscitabit corpora nostra corpori sua claritatis configuranda. Deus autem spei, qui spem solus infundit, replete vos omni gaudio spirituali, & pace in credendo, ut post hac id ipsum dicatis omnes, nec sint in vobis schismata, ut abundetis in spe semper proficentes, nunc diuinam dulcedinem prægustando, & in virtute Spiritus sancti ad superna anhelando. Adducuntur hic testimonia ex scripturis, multa de vocatione gentium, quare abs re non est, ut ecclesia hanc nunc lectionem ordinauerit, circa aduentum Domini. Sed videamus inde Euangelium.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM DOMINICE II. Aduentus, Luce XXI.

Saluator noster Dominus Iesus Christus, quia in mundum, ut suos qui *Ioan. 11.* dispersi per mundum erant, congregaret, ut eos, qui perierant, sanaret, ut denique saluos faceret omnes, venerat, nihil eorum, quæ occasionem nobis præstare queunt, conuerzionis ad se redeundi intermitit, atque eam ob rem terroribus & minis nos interdum pulsat, quandoque subtrahit beneficia, deinde mœstos rursus consolatur, nunc promittit, nunc allicit, interdum minatur. Nonnunquam inuitat, aliquando iustitiam, aliquando vero misericordiam præferens: omnia vero agit, ut nos saluos faciat. Est autem ad hæc non modica similitudo in arboribus, quarum nonnullæ

C nullæ